

‘Ik bestrijd dit totdat ik sterf’

Topman Jeffrey Skilling van Enron staat terecht als hoofdverdachte

Tien weken sinds het begin van de Enron-affaire wordt Jeffrey Skilling, de hoofdverdachte, eindelijk verhoord. Nerveus vertelt hij over drankmisbruik, scheldwoorden en arrogantie. En, oh ja: „Ik ben onschuldig.”

**Door onze correspondent
FREEK STAPS**

LOS ANGELES, 11 APRIL. Nerveus. Jeffrey Skilling, de ex-bestuurder van Enron, de man die gezien wordt als kwade genius achter de bekendste boekhoudfraude van de laatste jaren, als de arrogante man die anderen in de financiële wereld voor „asshole” durft uit te maken. Dat alles wist hij gisteren in de rechtszaal heel even te ontcrachten door toe te geven dat hij „nerveus” was. „Mijn leven hangt hier immers vanaf.”

Vijf jaar na de ineenstorting van het op zes na grootste Amerikaanse bedrijf, Enron, stond Skilling gisteren dan eindelijk terecht. „Ik ben absoluut onschuldig”, begint hij. Net zoals zijn luitenanten, zegt hij dan. Zij besloten de afgelopen jaren één voor één met justitie mee te werken en wezen de afgelopen tien weken unaniem met de beschuldigende vinger naar hem, Skilling.

Zij werken alleen maar mee omdat justitie hen bang heeft gemaakt, denkt Skilling. Lange openbare processen. Oneindige gevangenisstraffen. Heeft hij zelf dan nooit overwogen mee te werken, vraagt daarop zijn advocaat Daniel Petrocelli. „Nee, nooit. Niet één keer. Het ligt niet in mijn natuur om niet ten strijde te trekken. Ik bestrijd deze aanklachten tot de dag dat ik sterf.”

Of hij dat als vrij man kan doen of als gevangene hangt grotendeels van zijn gisteren begonnen verhoor af. Skilling heeft 28 aanklachten op zijn naam staan, van boekhoudfraude tot handel met voorkennis tot het voorliegen van accountants. Justitie heeft nog geen eis uitgesproken, maar volgens juridische experts wacht Skilling bij een veroordeling een gevangenisstraf van 275 jaar.

Skilling was bestuursvoorzitter van energiegigant Enron in Houston, waar het proces nu plaatsvindt. In augustus 2001 vertrok hij opeens bij het bedrijf, dat jarenlang een lieveling was van miljardeninvesteerders op Wall Street. Waarom dat plotselinge vertrek? Wist hij soms van de problemen die eraan stonden te komen?

„Ik was ondergedompeld in Enron, sommigen zullen zelfs zeggen dat ik geobseedeerd was door het bedrijf. Ik was er moe van, uitgeput.” Skilling móest gewoon weg bij Enron, zegt hij nu. Hij wilde meer tijd doorbrengen met zijn twee zonen, zijn dochter. En hij wilde huizen bouwen voor gehandicapte kinderen.

Op de publieke tribune zaten gisteren ook Skillings kinderen, zijn ex-vrouw en

Terwijl aanklagers (voor) en juryleden (achter) toekijken, ondervraagt advocaat Daniel Petrocelli zijn cliënt Jeffrey Skilling. (Foto AP)

Fraudezaak over Enron draait om Skilling en Lay

De afgelopen tien weken heeft justitie twintig getuigen gehoord. Elk van hen zegt te weten dat óf bestuurder Lay óf topman Skilling in de maanden voorafgaand aan het faillissement in december 2001 op de hoogte was van de ongekende financiële problemen van energieconcern Enron. Justitie beschuldigt hen ervan aan het hoofd te staan van een samenzwering van meer dan honderd Enron-bestuurders. Deze groep zou de winst van het energiebedrijf kunstmatig te hoog hebben voorgespiegeld. Slechts enkelen van deze groep zijn gedagvaard. Justitie heeft tot nu toe geen documenten

zijn huidige vrouw Rebecca, een directiesecretaresse bij Enron. Maar zijn overwegingen waren niet alleen persoonlijk. De beurskoers van Enron daalde die maanden aanzienlijk en zijn vertrek zou een positief signaal afgeven, dacht hij. Bovendien was zijn geloofwaardigheid in de financiële wereld verdwenen nadat hij een werknemer van een *hedge fund* tijdens een telefonische conferentie uitschold. „Dat werd vast gezien als arrogantie.”

kunnen laten zien waaruit blijkt dat Skilling en Lay daadwerkelijk wisten van de problemen.

Kern van de verdediging is, in de woorden van Skillings advocaat, Daniel Petrocelli, dat „iedereen recht heeft op zijn eigen mening, maar niet op zijn eigen feiten”. Niemand kan zeker weten dat Skilling en Lay van de financiële problemen wisten, „niemand kan immers in hun hoofd kijken”. Enrons omvallen kostte 60 miljard dollar (50 miljard euro) aan beurswaarde, vierduizend werknemers hun baan en pensioen en maakte een einde aan het op zes na grootste bedrijf in de VS.

Skilling vertrok, maar onder leiding van Kenneth Lay – die al eerder bestuursvoorzitter was en nu ook terechtstaat – verbeterde de situatie niet. Het bedrijf moest het derde kwartaal van 2001 honderden miljoenen aan verliezen bekendmaken. Verhalen over frauduleuze zelfverrijking door financieel bestuurder Andrew Fastow duiken dan al snel op in de Amerikaanse media. Fastow werkt nu mee met justitie en heeft als dank ‘slechts’ tien jaar gevangenisstraf gekregen.

Volgens Skilling en Lay is dit de enige fraude die daadwerkelijk is gepleegd. Negatieve marktstemmingen duwden de koers verder omlaag, vinden de ex-bestuurders.

Wat deed Skilling toen Fastows fraude naar buiten kwam? „Dat is wel een beetje gênant. Ik begon te drinken. Mijn aanstaande en ik gingen uit eten, namen wat wijn en zo en ik begon gewoon te drinken... Ik huilde. De rest van dat weekend kwam ik er niet meer bovenop.”

Na Enron volgden meer Amerikaanse boekhoudschandalen, de beurs daalde verder, en een zondebok werd gezocht, vertelt Skilling. Hij getuigde in die tijd – tegen de wens van zijn advocaten in – bij beurstoezichthouder Securities and Exchange Commission en in het Congres. De „heksenjacht” moest stoppen.

Daarna volgden lange jaren. Hij leeft dan in „een schimmenrijk”, in afwachting van het proces. Pas sinds zijn dagvaarding heeft hij weer iets om handen. Zijn advocaten huren het pand recht tegenover het gerechtshof en Skilling werkt zich door duizenden documenten heen, om zich voor te bereiden op het verhoor, dat vandaag verdergaat. Later deze maand is het de beurt aan Kenneth Lay.